

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **Vedat İŞIKHAN** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Elektrik enerjisi günümüzde en temel ve zaruri ihtiyaçlar arasında bulunmaktadır. Dolayısıyla asgari seviyede ihtiyaç miktarının belirlenerek bunun sağlanması ve dağıtılması devletin sorumluluğundadır. DEDAŞ her ne kadar özel bir işletme olsa da verdiği enerji hizmeti kamu hizmetidir. Ancak son yıllarda DEDAŞ hak ihlallerinin, usulsüzlüklerin ve bölge halkının uğradığı mağduriyetlerin merkezine dönüşmüştür. Uzun elektrik kesintileri nedeniyle bölge çiftçilerinin emeklerini ziyan eden, mahsulünün tarlada kalmasına sebep olan, yaz aylarında halkı susuz bırakan, yüksek faturalarla çiftçilerin ürünlerini ve araçlarını haczederek Kurum'un kendi işçilerine reva gördüğü çalışma koşulları da bundan farklı değildir. Büro Emekçileri Sendikası Mayıs ayı araştırmasında 4 kişilik ailenin açlık sınırının 12 bin 732 lira, yoksulluk sınırının ise 40 bin 661 lira olduğunu açıklamıştı. En düşük kiranın asgari ücrete denk düştüğü, enflasyonun üç haneleri bulduğu, doların 27 TL'ye çıktığı bir ekonomik ortamda DEDAŞ işçileri sefaletle mahkûm bırakırken, özlük haklarını, örgütlenme haklarını ihlal etmekte, işçilere mobbing, baskı ve tehditle güvencesiz çalışma koşullarını dayatmaktadır.

DEDAŞ emekçileri anayasal haklarını kullanarak sendikaya üye olmak, asgari ücret artışı yüzde 80 zamlı net ücret, 6 ayda 1 maaş ikramiye, banka promosyonu, Ramazan ve Kurban promosyonu, yıpranma payı hakkı, yol ve yemek ücretleri, mesai ücretlerinde artış, resmî tatil ücretleri ve gece vardiyalarında ek ücret talebiyle 21 Temmuz 2023 tarihinde 6 ilde iş bırakma ve oturma eylemi yaptılar. Bilindiği üzere Anayasa'nın "Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler" bölümünün 54. maddesinde emekçilerin grev hakkı, yasal dayanağa kavuşturulmuştur. Ancak DEDAŞ aynı gün içerisinde 2 saatlik bir eylem için 6 ilde anayasal hakkını kullanan 300 işçinin iş akdini feshederek, işçilerin anayasal hakkını çiğnemiş ve işçi düşmanı tavrını sürdürmüştür. İşten çıkarılan bazı işçilere Kod 49 yani "İşçinin yapmakla ödevli bulunduğu görevleri kendisine hatırlatıldığı halde yapmamakta ısrar etmesi" gerekçesi belirtilmiştir. Öyle ki Urfa'da 30 işçiye, sözlü olarak eylemlerini ziyaret eden Yeşil Sol Parti Urfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ı alkışladıkları için atıldıkları söylenmiştir. Yine iş akitleri feshedilen işçiler arasında o gün mesaisi olmayan ya da şehir dışında olan işçiler de bulunmaktadır. Hak talebiyle başlattıkları eylem nedeniyle tazminatsız işten atılan DEDAŞ işçileri, işlerine dönme ve çalışma koşullarının düzeltilmesi için 6 il ve 70 ilçede DEDAŞ müdürlükleri önünde oturma eylemlerini sürdürmektedirler.

Bu bağlamda;

- 1- 6 ilde 70 ilçede devam eden eylemler için bakanlık olarak ne zaman açıklama yapacaksınız? Emekçilerin taleplerini ne zaman duyacak ve göreceksiniz?
- 2- Anayasal haklarını kullanarak grev yapan işçilerin Kod 49'la işten atılmaları hukuksuzluğuna karşı bakanlık olarak şu ana kadar ne işlem yaptınız?
- 3- İşçileri sefalete mahkûm bırakan, örgütlenme haklarını ihlal eden, işçilere mobbing, baskı ve tehditle güvencesiz çalışma koşullarını dayatan şirket yöneticileri hakkında yasal işlem başlatılması noktasında bir girişiminiz olacak mıdır?
- 4- DEDAŞ işçilerinin sendikal hakları neden verilmemektedir?
- 5- DEDAŞ emekçileri her gün ölümle burun buruna çalışırken yıpranma payı hakkında neden muaf tutulmaktadırlar?
- 6- Kamu ve kamuya bağlı kuruluşlarda çalışan işçiler banka promosyonlarından yararlanırken DEDAŞ işçileri neden bu haklardan yararlanamamaktadır?
- 7- 21 Temmuz 2023 tarihinde DEDAŞ Emekçilerin 6 ilde ve 70 ilçede başlattıkları grev ve eylemlerin işçilerin lehine sonlandırılması, işten çıkarılan emekçilerin işlerine iade edilmesi ve emekçilerinin yaşama koşullarının iyileştirilmesi noktasında bakanlık olarak ne zaman sorumluluk alacaksınız?
- 8- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı olarak DEDAŞ işçilerinin eylemini ziyaret edecek misiniz?